מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את העוזרים לשיט בטוח: מגדלור, מצוף, נתב, מפה ימית ותחזית
- להסביר מהו שרטון ולמה הוא מסוכן לאוניות
- לתאר שיתוף פעולה בין אנשים ומכשירים לשמירה על הבטיחות בים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – להזהיר אוניות באור מהבהב מסלעים וסכנות
2. ב – מקום רדוד ומסוכן בים שלא רואים
3. א – הנתב
4. ב – כדי לסמן מקום מסוכן בתוך הים עצמו
5. ב – איך ייראה מזג האוויר בים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מגדלור חשוב בעיקר בלילה ובתנאים קשים כמו ערפל
2. נכון – הוא מתחת לפני המים ולכן קשה להבחין בו
3. לא נכון – הנתב עולה בפועל לאונייה ומכוון אותה
4. נכון – כל עוזר נותן מידע אחר וחשוב לבטיחות
5. לא נכון – צוות ההצלה פועל כשיש סכנה או בעיה בים

חלק ג' – השלמת משפטים

1. מגדלור
2. מצוף
3. שרטון
4. נתב
5. מפה ימית
6. תחזית

חלק ד' – התאמה

- 1 – ג (מהבהב באור ומזהיר מסלעים)
- 2 – ו (כדור צף שמסמן סכנה במים)
- 3 – א (מכוון את האונייה בכניסה לנמל)
- 4 – ה (מראה עומק מים וסלעים)
- 5 – ד (חוזה מראש מזג אוויר)
- 6 – ב (עוזר כשיש סכנה בים)

חלק ה' – סדר נכון

1. האונייה מתקרבת לחוף בלילה
2. הקברניטית רואה אור מהבהב של מגדלור
3. היא שומעת בתחזית ברדיו הנחיות לאן לפנות
4. כשהאונייה מתקרבת לנמל, הנתב עולה אליה
5. הנתב מכוון את האונייה בבטחה לנמל

חלק ו' – חשיבה וכתיבה

1. כל עוזר נותן מידע שונה: אור, מיקום, עומק מים, מזג אוויר - וביחד הם שומרים על בטיחות מלאה
2. שניהם נותנים אות אור שמזהיר ומכוון לפעולה בטוחה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לשני עוזרים נכונים עם תפקיד מדויק
- הבנה שהשרטון לא נראה ומסוכן להתנגשות
- תשובה אישית עם נימוק הגיוני הקשור לתפקיד

טיפים להפעלה:

- אפשר להדגים בכיתה הבהוב של פנס כדי לחבר את התלמידים לתחושת הלילה בים
- כדאי לעודד השוואה בין עזרי הים לעזרי הכביש (רמזור, שלט) כדי לחזק את ההבנה
- בחלק הקבוצתי אפשר לתת לכל קבוצה תפקיד אחר ולבקש הצגה קצרה בגוף ראשון

דף תרגול: מי עוזר לאוניות לשוט בבטחה?

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בים יש אנשים ומכשירים שעוזרים לאוניות להיות בטוחות. נלמד מי הם ומה כל אחד עושה.

📖 מילון קטן:

מגדלור	מגדל עם אור שמהבהב ומזהיר אוניות מסלעים
מצוף	כדור שצף על המים ומסמן מקום מסוכן
נתב	אדם שעולה לאונייה ומכוון אותה בכניסה לנמל
שרטון	מקום רדוד בים שאי אפשר לראות ממנו, מסוכן לאוניות
מפה ימית	מפה שמראה עומק מים וסלעים בים
תחזית	חיזוי מראש על מזג האוויר בים
קברניט/קברניטית	מי שמפקד על האונייה ומחליט לאן לנווט
צוות הצלה	אנשים שעוזרים לאוניות כשיש בעיה או סכנה

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה משמש המגדלור?

א) להוביל את האונייה לנמל ב) להזהיר אוניות באור מהבהב מסלעים וסכנות ג) לחזות את מזג האוויר ד) לתקן את האונייה

2. מה המילה שרטון מתארת?

א) סוג של ספינה ב) מקום רדוד ומסוכן בים שלא רואים ג) כלי נשק בים ד) שם של נמל

3. מי עוזר לאונייה להיכנס לנמל בבטחה?

א) הנתב ב) המצוף ג) התחזית ד) המגדלור

4. למה המצוף נמצא במים?

א) כי הוא יפה ב) כדי לסמן מקום מסוכן בתוך הים עצמו ג) כדי לתת אור לדייגים ד) כדי לעזור לציפורים

5. למה עוזרת תחזית מזג האוויר?

א) איפה הנמל ב) איך ייראה מזג האוויר בים ג) כמה נוסעים באונייה ד) מה המחיר של הדלק

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מגדלור עוזר לאוניות רק ביום כשיש שמש.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	שרטון מסוכן כי אי אפשר לראות אותו בקלות מתחת למים.	☐	☐
3	נתב הוא אדם שיושב רק במשרד ולא עולה לאוניות.	☐	☐
4	אוניות צריכות כמה עוזרים שונים ולא רק אחד.	☐	☐
5	צוות הצלה פועל רק אחרי שהאונייה כבר הגיעה בשלום לנמל.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ מהבהב באור לבן כדי להזהיר אוניות מסלעים.

2. ה_____ הוא כדור צף עם אור שמסמן מקום מסוכן במים.

3. מקום רדוד שאי אפשר לראות ממנו נקרא _____ .

4. האדם שעולה לאונייה ומכוון אותה לנמל נקרא _____ .

5. ה_____ מראה לקברניטית איפה עומק המים ואיפה הסלעים.

6. ה_____ מספרת מראש איך יהיה מזג האוויר בים.

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מגדלור	___	**א.** מכוון את האונייה בכניסה לנמל
2. מצוף	___	**ב.** עוזר כשיש סכנה בים
3. נתב	___	**ג.** מהבהב באור ומזהיר מסלעים
4. מפה ימית	___	**ד.** חוזה מראש מזג אוויר
5. תחזית	___	**ה.** מראה עומק מים וסלעים
6. צוות הצלה	___	**ו.** כדור צף שמסמן סכנה במים

5 חלק ה' – סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הקברניטית רואה אור מהבהב של מגדלור
☐	כשהאונייה מתקרבת לנמל, הנתב עולה אליה
☐	הנתב מכוון את האונייה בבטחה לנמל
☐	היא שומעת בתחזית ברדיו הנחיות לאן לפנות

☐	האונייה מתקרבת לחוף בלילה

6 חלק ו' – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה צריך כמה עוזרים שונים לשיט בטוח ולא רק אחד.

2. מה דומה בין מגדלור לרמזור בכביש?

כרטיס יציאה

כתבו שני עוזרים לשיט בטוח ואת התפקיד של כל אחד

הסבירו למה שרטון מסוכן לאונייה

באיזה תפקיד מהשיעור הייתם רוצים לעבוד? למה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀